

Marie Jarkovská

KRAJKY

RODNÝ STATEK

VÁCLAVA ŠOLCE

SOBOTKA, ZÁŘÍ–ŘÍJEN 1990

Marie Jarkovská

Nedílnou součástí každého výtvarného díla, které usiluje o vlastní uměleckou a estetickou hodnotu, je snaha ukázat realitu v nových rozměrech.

Krajková tapiserie existuje jako samostatný druh textilní tvorby teprve několik desetiletí. Její vznik souvisí u nás s rozvojem autorsky tkané tapiserie, zejména s tou její orientací, která od začátku 60. let překračuje hranice klasických formátů, materiálů, technik a funkcí. V čím dál větší míře nabývá tato kategorie výtvarného umění hlubší a jistější zázemí pro své úsilí legitimovat se ve zcela novém – monumentálním – funkčním určení a osvědčit své rovnocenné schopnosti umělecké obsahové výpovědi.

V této souvislosti se chci zmínit, že krajka zdomácněla v českých zemích na počátku 16. století a nepřerušeně se zde uplatňovala v kultuře městské a lidové do 20. století.

Marie Jarkovská navazuje ve svých dílech na průkopnickou práci první generace výtvarnic, které vyšly z ateliéru prof. Paličkové. Od počátku své tvorby se věnovala se stejnou intenzitou a zaujetím tapiserii tkané i krajkové a ani později se nerozhodla výhradně pro jeden nebo druhý způsob práce. Především ve svém zpracování námětu Prahy ukázala své pojetí paličkované krajky jako příznání k čisté poezii, jemné, lineární kompozici, kreslené řídkým pletivem nebarevného lnu. Ale souvislá přítomnost obou technik, jichž Marie Jarkovská při realizaci svých prací používá, ji vede k tomu, aby si vyzkoušela spojit techniky paličkování i tkaní v jednom díle. Podařilo se jí nenásilně a přirozeně zjednat této symbioze plně oprávnění. Při tom se nesoustřeďuje na to, co obě techniky spojuje, co je jim příbuzné, ale naopak na to, co je nejvíc odlišuje. S řemeslnou i výtvarnou čistotou řeší přímý přechod mezi hutnou strukturou tkaní a řídkou transparentní sítí krajky. Často pracuje jen s volně vedenými nitěmi.

Na této konkrétní výstavě se autorka Marie Jarkovská prezentuje paličkovanými krajkovými miniaturami, které v současné textilní tvorbě zaují-

mají stejně důležité místo jako monumentální tapiserie.

Výtvarný svět Marie Jarkovské je neopakovatelný svou něhou i jistotou, obohacuje fantazii a vnuká neodbytné vědomí o nepostradatelnosti krásy pro lidský svět.
Dr. Jiří Najmon

MARIE JARKOVSKÁ

— narozena 2. června 1937 v Brně.

V letech 1952—56 vystudovala Průmyslovou školu textilní v Brně. Po několika letech praxe v textilním průmyslu se rozhodla ve studiu pokračovat.

1961—1967 vystudovala Vysokou školu umělecko-průmyslovou, kde byla žačkou prof. Josefa Nováka a prof. Antonína Kybala.

Několik let byla zaměstnána jako výtvarnice v Ústavu bytové a oděvní kultury v Praze.

V současné době se věnuje samostatné textilní tvorbě, převážně v oboru paličkování krajky.

Samostatné výstavy:

1975 — Zlín

1979 — Praha

1983 — Praha (spolu s keramikou Pavla Jarkovského)

1986 — Ústí nad Labem

Účast na skupinových výstavách:

Praha, Brno, Roudnice nad Labem, Trenčín, Phorzheim, Teherán, Busto Arsizio, Frankfurt n. M.

148. výstava v rodném statku Václava Šolce v Sobotce. Pořadatelé: Okresní galerie v Jičíně, Městské kulturní středisko v Sobotce, pobočka KPVU v Sobotce, Spolek sběratelů a přátel exlibris, kolektivní člen České společnosti pro estetiku při ČSAV v Praze, nakladatelství Albatros v Praze. Vytiskly Tiskařské závody, provoz 77, Mnichovo Hradiště.